

Daf Panorama

La Yéchiva Ohavei Toratêha sous l'égide de Rav Israel Abib

Complément à l'étude du Daf Hayomi

BABA BATRA 130

דף קל

א. אם יכול להוריש אחר במקום יורשיו.

ב. באיזה אופן נחלקו, והלכה כמי.

ג. מה טעמו של רבי יוחנן בן ברוקה.

ד. על איזה הוראה סומכים למעשה.

א. משנה: האומר איש פלוני יירשני במקום שיש בת או בתי תירשני במקום שיש בן לא אמר כלום. רבי יוחנן בן ברוקה אומר אם אמר על מי שראוי ליורשו דבריו קיימים ועל מי שאין ראוי ליורשו אין דבריו קיימים.

ב. שני אופנים בביאור המשנה: א. אופן ראשון. לפי תנא קמא אין מוריש לאחר כשיש בת (או לבת כשיש בן) ואפילו לבן בין הבנים (או בת בין הבנות). ולפי ר' יוחנן בן ברוקה מוריש אפילו לאחר וכל שכן לבן בין הבנים. ולפי ביאור זה, חולק ר' ישמעאל בברייתא על משנתנו והיא דעה אמצעית שסובר שלדעת ר' יוחנן אין מוריש אלא לבן בין הבנים.

ב. אופן שני בביאור המשנה: כולה דברי רבי יוחנן שאין מוריש לאחר אבל מוריש לבן בין הבנים, (וכדברי ר' ישמעאל בברייתא). ולפי חכמים אין מוריש אפילו לבן בין הבנים.

ג. ופסקו אמוראים הלכה כרבי יוחנן בן ברוקה (שיכול להוריש לבן בין הבנים דוקא, רשב"ם ותוספות).

ג. נאמר בתורה לא יוכל לבכר את בן השנואה, מלמד שאין האב יכול לתת חלק בכורה לבן פשוט (שאינו בכור). אבל חלק פשוט נתנה תורה רשות לאב להנחיל למי שירצה (מבניו) שנאמר והיה ביום הנחילו את בניו. [ושלא תאמר כל שכן שיכול ליתן לפשוט חלק בכורה שהרי הורע כוחו של בכור שאין נוטלה אלא במוחזק, לכך נאמר לא יוכל לבכר. ושלא תאמר כל שכן לחלק פשוט שלא יוריש למי שירצה שהרי יפה כוחו של הפשוט שנוטל אפילו בראוי לבא לאחר מיתה, לכך נאמר ביום הנחילו את בניו].

ד. א, פסק רבי הלכה כר' יוחנן בן ברוקה וי"א שכך הורה למעשה. ונחלקו (מאן דאמר פסק ומ"ד הורה) אם יש לסמוך רק על פסק הלכה ולא על הוראה למעשה או על הוראה למעשה ולא על פסק הלכה בדרך לימוד. ובברייתא אמרו (לא ללמוד למעשה) לא מפסק הלכה (בדרך לימוד) ולא מהוראה (באיזה מעשה) אלא כשיאמרו לו כך הלכה למעשה (ולא ידמה בטריפות).

ב, אמר רבא לתלמידיו כשיבוא לידכם פסק דין שלי שמסרתי לאדם להיות לו לראיה בידו ותראו בו פירכה, אל תקרעוהו עד שתבוא לפני שאם יהיה לי תירוץ אומר לכם, ואם לאו אחזור בי. ולאחר מיתה (של רבא) אל תקרעוהו שמא תמצאו תירוץ, וגם אל תפסקו כמותי שאין לדיין אלא מה שעיניו רואות.

Rav Elisha Abib

Retrouvez l'ensemble des Daf Panorama sur www.dafhayomi.fr rubrique Résumés